

רות עתונאים ומסריטים. "ד"ר גראהם", רצו כולם לדעת, "מה דעתך על —

אך לפני שיכלו להשלים את השאלה, השיבו עוזריו הישראליים של הדוקטור הב' לונדוני: "בארבע-עשרה יש לנו מסיבת-עתונאים. שם יענה."

בארבע-עשרה יניב בילי גראהם בחלי-פתו הכחולה-כהה לפני אוסף העתונאים הגדול ביותר שהתקהל במסיבת-עתונאים בירושלים. הוא הביט סביבו וחייך. יותר מזה, למעשה, לא עשה.

הכל — ולא כלום. למעשה שאלו אותו אם לדעתו תבוא הישועה לעולם רק אחרי התנצרות כל היהודים, אם יש חשיבות לקיום מדינה יהודית בעולם, אם הוא מתכוון להטיף להתנצרות, מה דעתו על הסירוב להעמיד לרשותו את היכל התרבות.

הוא ענה על כל השאלות — ולא אמר דבר. בכשרון עילאי התחמק מגיטת עמ' זה נוקשה בכל נושא שהוא: הוא לא בא לגייר, הוא לא ביקש שישיכרו לו את היכל התרבות, הוא מתכוון לדרוש דרשות לנוצרים בלבד, אבל אם יבואו בני תורת אחרות — יקבלם בברכה. כל מדינה חשובה בני עצמה — ובכלל, הכל יבוא על מקומו בשלום, כאשר תשכון מלכות האלוהים בלבבות.

ארבע הופעות סומביות ערך גראהם בארץ. רק באחת — בחורשה נצרתי — היה רוב אלפיים מאזיני נוצרים. בשלוש האחרות, בחיפה, ירושלים ויפו, היה רוב מכריע של יהודים. הם ראו את אחת ההצגות האמריקאיות החזקות ביותר. המטיף, בעל פני הכוכב ההוליוודי, קרא לאהבת עמים, לפתיחת הלבבות בפני ישו. נופף את ידיו בהתלהבות והצביע על פרקים ב"תנ"ך ובברית החדשה. תרגום דרשני, משטב-משטב, הפריע אולי לקהל אך לא לבילי.

הנאום שהשמיע בכנסית יותנן הקדוש בחיפה, היה זהה כמעט מלה במלה עם זה שהשמיע בעיר העתיקה של ירושלים, ואשר שודר ממש באותה שעה מרדיו רמאללה. רק שבאחד התרגום לעברית, ובשני לע"ב רית.

בירושלים בפני קהל של כאלף איש, ש"הצטופף באולם א.מ.א. הודה גראהם בפני מאזיניו היהודיים-ברובם: "לא היהודים יצלבו את ישו, כפי שטוענים אחדים, כי אם החיילים הרומיים". ובכלל, היו לו דברי שבח ושבח בלב על הארץ. הוא טס מנצרת לירושלים בהליקופטר, התרשם עמוק קות מכיבוש השממה. "אספר על כך ב"אמריקה", הבטיח.

כאשר עזב את הארץ, לאחר המישה ימים, היה זה כשם שבא: בשקט. הברכה הבטר-חה היחידה הצפויה מן הביקור תהיה, כנר-אה, לענף התיירות.

ים

כללי מקצוע

המכתב המזור, שהיה מיועד לשרת החוץ גולדה מאיר, תבע ממנה להגן על שם יש-ראל בעולם. "לדעתנו", כתבו ימאים יש-ראליים, "הצחת האמריקאי או משפחתו אי-מכריו במקום מגוריו, לא יבין את ההתנהגות כלפיו בישראל, אחרת מאשר שבמדינת היהודים גזלו ממנו שליש ממשכורתו, בעוד שחובות איגוד הימאים לאדואר שקיבל את כל כספו". הצחת עליו דובר במכתב היה צחת ספינת-המשא פספיק וויב.

בהיותה בגמל חיפה נתקבלה באניה החרדע, כי בעליה היחידים-אמריקאים פשטו את הרגל. במשך שבועות ארוכים ניסה הצחת לקבל את משכורתו האחרונות או כסף לקניית דלק ומוון. מלא נתקבל דבר מה בעלים, והוטו האנשים על-חשבון הקונסוליה האמריקאית לארצם. הם פנו לאיגוד הימאים בבקשה לטפל בהשגת עיקולי מכירת הספינה והשגת כספי המשכורת שהגיעו ל80 אלף דולר.

יושבראש האיגוד, רב חובל זאב (ולטר) דלמן, לא היפנה אותם להסתדרות העובדים הכללית, החברה באיגוד ההובלה הבינלאומי, כדי שיקבלו עזרה משפטית. במקום זה קישר אותם עם עורך-דינו הפרטי, יצחק ליבר, אותו הציג כעורך-הדין המטפל בכל עניני האיגוד. כשנדע לציבור הימאים על צעדו של דלמן, הם געשו, ראו בזה נסיון להפיק תועלת פרטית עצומה מפרשת פספיק וויב.

משרד החוץ העביר את המכתב לטיפולו של המועצה המשפטית, שקבעה לאחר דיון נים כי היא רואה בכך, "התנהגות שאינה הולמת בקצו עורך הדין". לגבי מקו צוע יושבראש איגוד הימאים לא נקבעו שום כללים של אתיקה.

סינת, צרפתית ואיטלקית

בשעת ישיבה שערך ראש עיריית תל-אביב מרדכי נמיר עם מארגני העדלידע, כדי לסכם את לקחי החגיגה השנה, העלה יושב-ראש עתונאי תל-אביב שמעון סאמט, הצעה משלו: שראש העיר ייך בעקבות מאיר דיונון, שנהג לרכב על סוסו בראש תהלוכת פורים, או לכל הפחות יסע במדינה פתוחה בראש העדלידע הבאה. השיב נמיר להצעה: "אבל זה לא כתוב בעשרת סעיפי מפק"י של הסכם בחירתי כראש הקואליציה העירונית". . . העתונות האמריקאית היתה גדושה בשבוע החולף סיפורים דמיוניים, סביב ביקורו של ראש העיר ממשלה לוויד בן-גוריון בארצות-הברית. אחד המגזינים היה סיפורו של **ליאונרד ליונס**, שטורו מופיע בשורת עתונים. ליונס טען כי לקח פעם את ביג'י למסעדת סארדי המפורסמת בניו-יורק בה מתכנסים אנשי האמנות האמריקאית. לדבריו, דיבר ביג'י ורסית עם יול ברנר, סינת עם מייכאל וויג'ר בנו של מאיר ויסגל, איטלקית עם דורותי פרנקל, אשתו של מנהל חברת ר.ק.א. וצרפתית עם אשתו של בעל הטור עצמו. קוראיו של ליונס לא העלו ודאי על דעתם שביג'י אינו יודע סינת, הצר-פתי שלו חלשה ואיטלקית אינו יודע כלל. . . מכתב ששלח צ'רי ג'אגאן מנהיג המפלגה הפרוגרסיבית השמאלית ביג'יאה הבריטית, בו ביקש את המיכה ה-פוליטית של המפלגה הפרוגרסיבית הישראלית, הזכיר ליצחק ארצי, מזכיר המפלגה, מאורע הקשור גם הוא בפירוש מוטעה של שם מפלגתו. סיפר ארצי: "כש הייתי באמריקה, שם כל פרוגרסיבי הוא קומוניסט, עליתי לתורה בבית-כנסת של כושים ברובע הארלם. אחרי התפילה סיפרתי להם שאני מזכיר המפלגה הפרוגרסיבית בישראל, אך הכושים סירבו להאמין לי. הם טענו כי עדיין לא ראו פרוגרסיבי קומוניסט מתפלל בבית-הכנסת". . . דרי' פורד, מי שהיה מפקד משטרת תל-אביב בתקופת המנדט וכיום מפקד המשטרה בצפון רודייה. פורד, הטוען כי הוא משתוקק מאוד להפגש עם מנחם בגין, הוא זוכר עוד כיצד אמר לו **ישאל רוקן**, כשעה שצער אותו ב-1946: "ג'ון פורד, עזר תצטער על כך?" באתר הזמנות גילה פורד, שנשא בינתיים אשה יהודיה ועומד בקרוב להראות לה את ישראל, כיצד הצליח לעצור, במיכה צע מצער האישים החשובים מאוד, את **כושיה שרת**. לדברי פורד לא הצליחו אנשי שים בשום פנים לעצור את שרת, או לאתר את מקום הימצאו. אותו יום עבר כמנהגו על רשימת האורחים שהגיעו לבתי-המלון, "לא מתוך סיבה מיוחדת, אלא רק כדי לדעת איוה מכרים הגיעו לתל-אביב". להפתעתו מצא את שמו של שרת ברשימת האורחים שהגיעו לפנסיון קטן ברחוב הירי-קון בתל-אביב, שלח מיד את אנשיו לעצור . . . שגריר ארצות-הברית בישראל **אוגרן ריד** גילה להפתעתו, שעה שערך ביקור בבית-החרושת לצמיגים בחדרה, כי עתונאי חדרה מעוניינים מאוד בחתו הצעירה שגולדה לפני חודש השיב ריד לשאלותיה: "היא ישנה כל היום ואיננה בוכה". כשנשאל מה היא עושה בלילה, סירב הוד מעלתו להשיב על השאלה.

★ ★ ★

מראות, ריחות ותת-הכרה

מדוע הולכים בארץ אנשים כה רבים כפריים, בעוד שבאנגליה הם הולכים זקופים? פתרון לשאלה זו ניסה השבוע למצוא נתן

פסוקי השבוע

- ראש המשלחת הסנגלית שביקרה בארץ, בנאום פרידה: "התרגשנו עד לדמעות בפגישתנו עם שרת-החוק, ואילו בפגישה עם פנחס לבון התרכזנו עד לכאב ראש."
- המטיף בילי גראהם, בנאום חיפה: "אלוהים אינו גנב ואינו מעקר."
- הקולנוע פאדל אלימהדוואי, יושבראש בית-הדין העממי בעיראק: "גימאל עבד אל-נאצר הוא דיקטטור פאשיסטי ושטן ציוני."
- הסופר אהרון מגד, למראה תמונתו של ביג'י המחייך אל אונואר: "לא איש אחד — העם היהודי חייך כן חיוך של סבר-פנים לעם הגרמני, קבל כל העולם!"
- אידה רוזנבל, מנהלת חברה אמריקאית לחזיות נשים: "אם תלבשנה הנשים הרוסיות חזיות, הן תתינה יפות ומאושרות יותר. כתוצאה מכך יהיו גם הגברים ברוסיה מאושרים יותר, והדבר יביא לשיפור היחסים בין רוסיה לארצות הברית."
- הכמאי גרשון פלוטקין: "יש במאים שהדבר החשוב בעיניהם הוא הענין האופטי, ויש במאים המתשיבים את הענין הקופתי."

מנה לזינבוק גם היא בננות

לייךמור: "אשמה בכך השפה העברית. כשרוצים לסדר משהו בארץ צריכים לעבור דרך "צינורות מקובלים", שהם צרים ומחייבים את האדם להתכופף. ואילו כשרוצים לסדר משהו באנגליה, עוברים דרך channels, שהן תעלות פתוחות". . . השפה העברית גרמה השבוע כאבי-ראש גם לנתן אלנתן, בעל המסעדה הירושלמית ענת. כאשר ליהודית ברת סיוור בגליל, עברו הם ליד קיבוץ ברגיורא. התייר שראה את השילוט בעברית ובאנגלית, שהכריז על שם המקום — ברגיורא — התעקש להזמין את נתן לבר, שלדעתו צריך להיות במקום, לפי השלט מירושלים. מצא את עצמו חייב להישאר על משמרתו עד שעה מאוחרת של הלילה, כאשר החליט הנער-הזמר הולנדי אצלו הוא מוכן לאכול בבירה. . . סיפרה השבוע העתונאית שולמית הרצאבן, על מעשה שאירע לארכיאולוג יגאל לידן: "בא אליו יהודי לחפירות הצור, הציץ פה, הציץ שם, ולבסוף שאל: מה רואים פה ארוני הפרופסור? והארכיאולוג השיב לו מניה וביה: רואים ארוני, שנשקף לנו עבר גדול". . . על החרייה מזורה שאירעה לו בשעת ביקור בברצלונה, סיפר השבוע דובינר. אף שמעולם לא היה בעיר זו קודם לכן, היה נדמה לו כאילו הוא מכיר אותה, את מראותיה ואת ריחותיה. מסקנתו של דובינר, יליד קנדה וכן למשפחה אוסטרית-הונגרית: אולי גרה משפחתו, לפני דורי דורות בספרד, שמרה את הזכרונות בתת-הכרתה התורשתית. . . הגברת קתרין רינה מאן, אלמנתו בת ה-76 של הסופר הגרמני תומאס מאן, שהגיעה השבוע לישראל, גילתה איוו מיצירות בעלה היתה חביבה עליו ביותר: יוסף ואחיו הסידרה, אותה כתב במשך 16 שנה. . . האטרקציה המרתקת ביותר בישראל היו עדיין השבוע כוכבי הקולנוע ההוליוודיים שהגיעו להסרת אקסדוס. השחקן הצעיר סאל מרי נאן, שימלא את תפקיד דב לנדאו בסרט גראהם תמיד כשלידו צועד אחיו ביל, המכר גר ממנו אך הדומה לו דמיון מפליא. ביל ממלא לעיתים את מקומו של אחיו בסצינות מסוכנות, כמו קבלת מכות ונפילה מגבוה. הסכימו: "לא אהיה רוצה שפגיו של אחי יושחתו". אגב, לצורך תפקידו כדב לנדאו נאלץ סאל להוריד חמישה קילו ממשקלו ולגדל רעמת שיער עוד יותר גדולה מזו שיש לו. . . התלמידה האנגלית ג'ייל היורדר בת ה-14, שתמלא בסרט את תפקיד קרן, כמעט ונקרעה השבוע כג ב-צאתה ממלון ציון בחיפה. כמאה צעירים עשו עליה לקבל את חתימתה ואחד מהם ניסה לחטוף מצארה ציפף כחול. קצין משטרה שנוכח במקום הציל אותה מתניקה ודאג מיד להחזרת הנגיבה. . . אוטו פרמינגר, במאי הסרט, דואג לשחקניו כמו אב רחום. כאשר עמד סאל מינאו לצאת את המלון, העיר לו פרמינגר: "תלבש מעיל, נדמה שכאן חם מאוד אך בעצם אין זה כך. חוץ מזה אל תחשוש לצאת לבלות. לא מכירים אותך כאן". סאל הצעיר ניסה להתחכך נגד הנחה זו: "דחקא מכירים כאן הרבה מסרטי". "כן", השיב פרמינגר, "אבל אף אחד מהם לא ראה את סרטך האיום האחרון שיפורו של ג'ין גרופט". גם אתה לא ראת אלף 20 רגע ממנו? ניסה מינאו להתגונן. סיים פרמינגר את הרוכות: "אוהו, אילו הייתי רואה את כולו, הייתי מחתר עלך באקסדוס". . . נרגז השבוע היה דן בן אמוץ, אחרי שקרא בהעונם הזה כי **לדיה פרידלנדר**, היא הישראלית שהשיגה את התפקיד הגדול ביותר (המישה משפטים) באקסדוס. טוען דן: התפקיד שלו ארוך

יותר, הגיע כבר לשמונה משפטים. דן אף מנהל לדבריו, משאומתן עם הבמאי כדי להוסיף לתפקידו משפט חשיני — את חיל ההיסטוריות "היי מיטש" בהן התחיל (וגמר) את הקריירה הקולנועית שלו בסרט חשמלית ושמה תשוקה. אחת ההצעות שהוצעו לו: מכיון שישחק תפקיד של איש אצ"ל מחפוש לאנגלי, בהתקפה על מבצר עכו, הוא יוכל לנפנף בידו לקצין אנגלי אמיתי בשעת הבריחה, לקרוא לו: "היי, מיטש!"

★★★

סלים, ארוחות ומארחות

הגיע הזמן לצעוק חמס; גונבים את כל הנערות היפות בארץ. האחרונה ברשימת נערות-הזווה הישראליות שנישאו בחתונת ספורט היא **רדליה לזינבוק**, כוכבת חור לות לוהטים. לדיה הכירה צעיר צרפתי, בן למשפחה של תעשייני טקסטיל בצרפת. ני-שאה לו לפני שבועיים. היא תעזוב השבוע את הארץ. . . **אידנה ערדקופר**, כר-כבת הסרט ההוליוודי סיפור רות, העניקה לאחרונה ראיון מאלף לכתב אחד העתונים בסאן-פראנציסקו. גילתה אלנה בספוריה ה-אישי: "נולדתי בכפר בתיים השוכן על האוקיינוס, במרחק 30 קילומטר מתל-אביב. בילדותי שחקתי עם ילדים ערבים, אך ל-פתע הם עשו אויבים שלי. ואז אבי, אמי ואחי נאלצו להלחם". את החיותיה מארצות-הברית סיכמה אלנה: "כאן לכל אחד יש סלפון ביבית. . . זה פנטאסטי. . . אצלנו רק לאנשים ספורים יש סלפון. כאן בקאליפורניה יש לכל אחד מכוננית. בישראל נוסעים כולם באוטובוס ורק למעטים יש מכוניות". . . ישראלית החזרה בקרוב ארצה הוא **צבי גרא**, צבר עטור הילת הצלחה אמריקאית. גרא יליד ירושלים, שוכה בשעתו לכינוי ציצי, על שום קריאתו האלוטוטית כקשר בסלמיה. "ציפור יונה עבורי; ציפור יונה עבורי" הוא בילה שבע שנים בניו-יורק, שם נשא לאשה רקדנית-כוריאוגרפית אמריקאית, הפך לאחד מצעירי התפאורות המבוקשים. לאחרונה צייר תפאורות לכמה מהצגותיו של חזיה פרי. . . הלשכה הצעירה בישראל עומדת להנהיג חידוש בהחיי החברתי הישראלי. בחודש הבא עומדת הלשכה לערוך מסיבת-גן בגן-הנביאים בתל-אביב, שכל הכנסותיה יוקדשו לטובת אילני-שיל פוליו. להגברת ההכנסות גויסה שיטה אמריקאית: נשות חברי הלשכה יכינו סלים עם ארוחות, שימכרו במכירה פומבית לכל המרבה במחיר. הקונה יקבל מלבד הארוחה, גם את האשה עצמה לביילוי של יום שלם וערב. את המכירה ינהל סגן-נשיא הלשכה, **בומה שביב**.